

Mahatma Gandhi University
M.A. PROGRAMME IN SANSKRIT SPECIAL VEDĀNTA
SEMESTER- I

COURSE I- CORE I-

- (i) VEDIC STUDIES- Vedic Hymns of Agni, Uṣas, Puruṣa, Srṣti, Kitava and Indra
- (ii) Nirukta- Chapter I
- (iii) History of Vedic Literature

COURSE II- CORE-II

PĀTANĀJALAYOGASŪTRA with Bhojavrtti- Chapters I and II

COURSE III- CORE-III-

BRAHMASŪTRAŚĀNKARABHĀṢYAM
(Chapter I- Excluding the portion of Catussutri)

COURSE IV- CORE IV-

BHAGAVADGITĀŚĀNKARABHĀṢYAM
(Chapters 5- 12= Eight Chapters)

COURSE V- CORE V

FUNDAMENTALS OF AYURVEDIC HYGIENE
Aṣṭāṅgahṛdaya (Dinacaryā and Rtucaryā), History of Ayurveda

Mahatma Gandhi University

M.A. PROGRAMME IN SANSKRIT SPECIAL VEDĀNTA

SEMESTER II

COURSE VI CORE VI

INFORMATICS

COURSE VII- CORE-VII- NYĀYA

Nyāyasiddhāntamuktāvalī-
(Anumānakhaṇḍa and Śabdakhaṇḍa)

COURSE VIII- CORE VIII

SIDDHĀNTABINDUH

COURSE IX -CORE- IX

BHĀMATI- Catuḥsūtrī
(Except Samanvayādhikaraṇa)

COURSE X- CORE X

YATINDRAMATADIPIKA (First 5 Avataras) and
DASAPRAKARANANI (Pramanalaksanam, Mayavadakhandanam and Tattvasamkhyanam)

MAHATMA GANDHI UNIVERSITY
M.A. PROGRAMME IN SANSKRIT VEDANTA
SEMESTERIII

COURSE XI- CORE- XI
Vakyavrtti and Drgdrsyaviveka

COURSE XII- CORE- XII
ADVAITASIDDHIH

COURSE XIII- CORE - XIII
VYĀKARAᅇA
Madhyasiddhāntakaumudī- Samāsaprakaraᅇa
and Vyākaraᅇanamahābhāᅇya- Paspasāhnika I

COURSE XIV CORE XIV

MANAMEYODAYA (Mana Portion)

COURSE XV CORE XV

BRIHADARANYAKOPANISHAT CHAPTER 2 with Sankarabhashya

MAHATMA GANDHI UNIVERSITY
M.A. PROGRAMME IN SANSKRIT VEDANTA
SEMESTERIV

COURSE XVI CORE XVI

SAKHYATATVAKAUMUDI – FIRST FORTY FIVE KARIKAS

COURSE XVII – ELECTIVE 1-

History of Darśanas
(Except Advaita Vedānta)

COURSE XVIII – ELECTIVE 2

MANUSCRIPTOLOGY

COURSE XIX – ELECTIVE 3

MORPHOLOGY AND SEMANTICS

COURSE XX – ELECTIVE 4

KAVYAPRAKASA 1,2 & 4 (up to Rasacharcha)

MAHATMA GANDHI UNIVERSITY

M.A. PROGRAMME IN SANSKRIT VEDANTA

COURSE I- CORE-I- VEDIC STUDIES

Credit: 4

Semester I

No: of Contact Hours: 90

Aim of the Course:

This course aims at attracting students towards the study of Vedas, the rules of Vedic language and the structural specifications along with the primary review of the Vedic literature as a whole.

Objectives of the Course:

1. To make the students familiar with the Vedic language.
2. To enable the students to behold the excellent ideas of Vedic culture.
3. To introduce the history of the great Indian heritage disclosed in Vedas.
- 4.

Course Outline:

Module I- The Vedic Hymns – Agni, Usas and Purusa

Module II- The Vedic Hymns- Srsti, Kitava and Indra

Module III- Nirukta- Chapter I

Module IV- History of Vedic Literature

Essential Reading:

1. A Vedic Reader for Students: A.A.Macdonell
2. Nirukta of Yaska: Chapter I
3. A History of Vedic Literature: S.N.Sharma
- 4.

General Reference:

1. A History of Vedic Literature: Gopinath Sastri
2. Nirukta with the commentary of Durgacarya

MAHATMA GANDHI UNIVERSITY

M.A. PROGRAMME IN SANSKRIT VEDANTA

COURSE II- CORE-II

PATANJALAYOGASUTRA with Bhojavrtti- Chapters I and II

Credit: 4

Semester 1

No: of Contact Hours: 90

Aim of the Course:

This Course aims at imparting the foundational and specific knowledge of Yoga philosophy.

Objectives of the Course:

1. To make the students aware of the basic structure of Yoga.
2. To teach the key concepts of Yoga philosophy to students.

Course Outline:

Module I- Sutras 1 – 32- Samadhipada of Yogasutras

Module II- Sutras 33-51-Samadhipada of Yogasutras and Sutras 1-11- Sadhanapada.

Module III- Sutras 12-39- Sadhanapada

Module IV- Sutras 40-55- Sadhanapada and 1-15 of Vibhutipada

Essential Reading:

Patanjalayogadarsanam with Bhojavrtti, Chaukhamba Amarabharati
Prakasan, Varanasi.

Books for Reference:

The Science of Yoga: I.K.Taimni, Theosophical Publishing House, Adyar,
Chennai.

MAHATMA GANDHI UNIVERSITY

M.A. PROGRAMME IN SANSKRIT VEDANTA

COURSE III- CORE-III- BRAHMASUTRASANKARABHASYAM
(Chapter I- Excluding the portion of Catussutri)

Credit: 4

Semester 1

No: of Contact Hours: 90

Aim of the Course: This course is aimed to familiarize the students about the Sutra text and its commentary by Sri Sankara where the significance of reasoning is well associated with the philosophy of Advaita Vedanta.

Objectives:

1. To explain the theory of creation in Advaita Vedanta.
2. To enable the students to know the Nature of Bliss and omnipresence of Brahman.
3. To find out the theoretical reasoning in Advaita philosophy.

Course Outline:

Module I- 5th Adhikarana to 11th Adhikarana of the 1st Pada

Module II- 2nd Pada

Module III- 3rd Pada

Module IV- 4th Pada.

Essential Reading:

Brahmasutrasankarabhasyam, Pub. By Motilal Banarassidass, New Delhi.

General Reference:

1. Brahmasutrasankarabhasyam with the Tika of Anandagiri, Mahesh Research Institute, Varanasi.
2. Brahmasutrasankarabhasyam – Malayalam Translation by Prof.A.G. Krishna Warriar, University of Kerala, TVM.
3. Brahmasutrasankarabhasyam –English Translation by Swami Svahananda, Motilal Banarssidass, New Delhi.

MAHATMA GANDHI UNIVERSITY

M.A. PROGRAMME IN SANSKRIT VEDANTA

COURSE IV- CORE IV- BHAGAVADGITASANKARABHASYAM
(Chapters 5- 12= Eight Chapters)

Credit: 4

Semester 1

No: of Contact Hours: 90

Aim of the Course:

This course is proposed to prepare the students for a philosophical outlook with regard to the day-to-day life and thereby to evolve ample solutions through relentless ways of thinking.

Objectives of the Course:

1. To explain the theory of Karmayoga.
2. To bring out the true nature of Knowledge.
3. To illustrate the nature of Atman through the division of Ksetra and Ksetrajna.
4. To reveal the nature and ends of Bhakti.

Course Outline:

Module I- Chapters 5-6

Module II- Chapters 7-8

Module III- Chapters 9-10

Module I- Chapters 11-12

Essential Reading:

Bhagavadgitasankarabhasya, Gita Press, Gorakhpur.

General Reading:

Bhagavadgitasankarabhasya with Eight Commentaries, Motilal Banarssidass, New Delhi.

MAHATMA GANDHI UNIVERSITY

M.A. PROGRAMME IN SANSKRIT VEDANTA

COURSE V- CORE V

FUNDAMENTALS OF AYURVEDIC HYGIENE

Credit: 4

Semester1

No: of Contact Hours: 90

Aim of the Course: This course aims at generating the awareness of ancient Indian culture that is to be received for the development of a desirable lifestyle.

Objectives of the Course:

1. To familiarize the students with the history of Ayurveda.
2. To bring out the relevance and to teach the basic principles of Indian science of medicine.
3. To make the students aware of the lifestyle and its tools for an advanced way of keeping eco-friendly ethics.
4. To identify necessary precautions in accordance with the changes in climate.
- 5.

Course Outline:

Module I- History of Ayurveda

Module II- Basic Principles of Ayurveda and Contribution of Keralites to Ayurveda.

Module III- Astangahrdaya- Chapter II- Rtucarya

Module IV- Astangahrdaya- Chapter III- Dinacarya

Essential Reading:

Essentials of Ayurveda published by Motilal Banarssidass, New Delhi.

Astangahrdaya of Vagbhata- Kottackal Arya Vaidyasala publication.

General Reference:

Technical Literature in Sanskrit: Ed. By Dr.K.G.Poulose.

**MAHATMA GANDHI UNIVERSITY
M.A RESTRUCTURED SYLLABUS-SANSKRIT SPECIAL
VEDANTA(CBSS)**

COURSE VI CORE VI.

Credit: 4

Semester 2

No: of Contact Hours: 90

INFORMATICS

AIM OF THE COURSE:

- To create overall generic awareness about scope of the field of IT and to impart basic personal computing skills.
- To create background knowledge for the various courses in the programme.

OBJECTIVES OF THE COURSE:

- To introduce the basic terminology in the field of IT
- To impart functional knowledge about PC hardware, operations and concepts
- To impart functional knowledge in the use of GUI Operating System
- To impart functional knowledge in a standard office package (word processor, spread sheet and presentation softwares) and popular utilities
- To impart functional knowledge about networks and internet.
- To give an overview of computer application in various fields and an overall generic awareness about the scope of the field of IT

COURSES OUTLINE:

Module–I: Introduction to programming:

Algorithm & Flow charts: Definitions, symbols used to draw flowcharts, Examples. High-level and Low-level Languages, Generations of Programming Language, Language translators: Assemblers, Compilers, Interpreters (Only concept and differences), Editor, Program Writing – Structure of the Program, top-down design, Source code, Object code, Executable file, Extensions of different files, Program Compilation, Running of a Program; Header file concept.

Module–II: Introduction Data Base & Computer Networks:

Evolution of data base systems, overview of database management systems, Relational data model.

Connecting computers, Requirements for a network, Server, Workstation, Hub/switch, Network interface card, network operating systems; Internet: brief history, World Wide Web, Websites, URL, browsers, search engines, search tips;

Module–III: Sources and Uses of digital Resources:

Academic Websites, Digital Libraries and Archives, Open Access Resources/ Journals. Electronic books, Subject Specific sources. Language Technology, Unicode, Indian Languages in computers.

Module–IV: Social and Developmental Informatics

ICT for social development and Economic development. Digital Divide, Open Access Initiative. Intellectual property rights (IPR) Cyber crimes, Cyberlaws, E-Governance, Natural Resources Management, Mass Media and Communication.

Core Reference

- Alexis Leon & Mathews Leon, Computers Today, Leon Vikas
- Alexis Leon & Mathews Leon. Fundamentals of Information Technology.
- R Raman Nair & L Sulochana Devi, Sanskrit Informatics , CIRD, Publications Division, A4, Ganga /nagar Trivandrum,

MAHATMA GANDHI UNIVERSITY

M.A. PROGRAMME IN SANSKRIT VEDANTA

COURSE VII- CORE-VII- Nyayasiddhantamuktavali-
(Anumanakhanda and Sabdakhanda)

Credit: 4

Semester 2

No: of Contact Hours: 90

Aim of the Course: This course is aimed to familiarize the students about the nature and significance of logic and reasoning prevailed in the prestigious philosophical heritage of India.

Objectives:

1. To explain the theory of logic in Indian context.
2. To enable the students to know the ways of reasoning that can be of practical use in everyday life.
3. To find out the theoretical specifications of linguistic approach in Sanskrit.

Course Outline:

Module I- Anumanakhanda

Module II- Sabdakhanda

Essential Reading:

Nyayasiddhantamuktavali of Visvanathapananana with Kiranavali of Krishnavallabhacarya, Chaukhamba Sanskrit Series Office, Varanasi.

General Reference:

Nyayavartikatatparyatika of Vacaspatimishra, Ed. By pt. Rajeswara Sastri Dravid, Chaukhamba Sanskrit Series Office, Varanasi.

MAHATMA GANDHI UNIVERSITY
M.A. PROGRAMME IN SANSKRIT VEDANTA
COURSE VIII- CORE VIII-
SIDDHANTABINDUH

Credit: 4
Contact Hours: 90

Semester 2 No: of

Aim of the Course:

This course is proposed to enlighten students about the subtle philosophical specifications underlying in Advaita Vedanta and thereby to evolve philosophical spirit through relentless ways of thinking.

Objectives of the Course:

1. To explain the nature of individual soul according to Advaita Vedanta.
2. To bring out the true nature of Brahman.
3. To illustrate the non-difference of Brahman and Atman.

Course Outline:

Module I- Verses- 1 to 5

Module II- Verses 6-10

Essential Reading:

Siddhantabinduh – Text with Sanskrit Commentary ‘Nyayaratnavali’, Mahesh Research Institute, Varanasi.

General Reading: Advaitabrahmasiddhi of Sadananda- Chaukhamba Sanskrit Series Office, Varanasi.

MAHATMA GANDHI UNIVERSITY

M.A. PROGRAMME IN SANSKRIT VEDANTA

COURSE IX- CORE- IX

BHAMATI- Catuhsutri (except Samanvayadhikarana)

Credit: 4

Semester2

No: of Contact Hours: 90

Aim of the Course: This course aims at generating the awareness of Advaita philosophy in newer perspectives imparted by the post- Sankara Advaitins of India.

Objectives of the Course:

1. To familiarize the students with the differences of interpretation of Advaita philosophy.
3. To bring out the relevance and to teach the basic principles of Advaita which hold enough value in the contemporary world of immense material interests.

Course Outline:

Module I- Bhamati of Adhyasabhaya.

Module II- Bhamati of Jijnasadhikarana.

Module III- Bhamati of Janmadi and Sastrayonitva adhikaranas.

Essential Reading:

Bhamati Catuhsutri- S.Suryanarayana Sastri, Adyar Publication.

General Reference:

Brahmasutrasankarabhasyam with Bhamati, published by Chaukhamba Sanskrit Samsthan.

MAHATMA GANDHI UNIVERSITY

M.A. PROGRAMME IN SANSKRIT VEDANTA

COURSE X- CORE X

YATINDRAMATADIPIKA (First 5 Avataras) and
DASAPRAKARANANI (Pramanalaksanam, Mayavadakhandanam and
Tattvasamkhyanam)

Credit: 4

Semester 2

No: of Contact Hours: 90

Aim of the Course:

This course is proposed to enlighten students about different perspectives of Vedanta and their specific ways of interpretations so that the students get a chance to think differently.

Objectives of the Course:

1. To explain the Visistadvaita system of Vedanta through primary sources.
2. To illustrate the Dvaita system of Vedanta through basic presentations.
3. to exhibit the ways of philosophizing on the same topic in contrasting traditions.

Course Outline:

Module I- Yatindramatadipika- First 5 Avataras

Module II- Dasa Prakaranani- Pramanalaksanam, Mayavadakhandanam and
Tattvasamkhyanam.

Essential Reading:

1. Yatindramatadipika of Srinivasadasa
2. Dasa Prakaranani of Anandatirtha

General Reading:

1. Advaitatattvasuddhi of Sri Anantakrsnasastrī, Chaukhamba Sanskrit Series Office, Varanasi.
2. Advaitatattvasudha of Sri Anantakrsnasastrī, Chaukhamba Sanskrit Series Office, Varanasi.

MAHATMA GANDHI UNIVERSITY

M.A. PROGRAMME IN SANSKRIT VEDANTA

COURSE XI- CORE- XI

Vakyavrtti and Drgdrsyaviveka

Credit: 4

Semester3

No: of Contact Hours: 90

Aim of the Course: This course aims at generating the awareness of the basics of Advaita philosophy in simpler ways so that the student can imbibe them with ease and devoid of ambiguities.

Objectives of the Course:

1. To familiarize the students with the interpretation of Mahavakyas in Advaita philosophy.
4. To bring out the philosophical implications of Advaita for discriminating the real principle in the midst of the contemporary world of immense material interests.

Course Outline:

Module I- Vakyavrtti

Module II- Drgdrsyaviveka

Essential Reading:

1. Vakyavrtti of Sri Sankara
2. Drgdrsyaviveka of Swami Vidyananda

General Reference:

Siddhantabindu of Madhusudana Saraswati, Mahesh Research Institute, Varanasi.

MAHATMA GANDHI UNIVERSITY
M.A. PROGRAMME IN SANSKRIT VEDANTA
COURSE XII- CORE - XII
ADVAITASIDDHIH

Credit: 4

Semester3

No: of Contact Hours: 90

Aim of the Course:

This course is proposed to enlighten students about the true meaning underlying the philosophical specifications of Advaita Vedanta, especially the doctrine of falsity of the empirical world and thereby to help them arrive at proper conclusions related to philosophical issues.

Objectives of the Course:

1. To explain the nature of falsity of the world through staunch means of logic.
2. To bring out the true nature of Brahman.
3. To illustrate the meaninglessness of dualist conceptions.

Course Outline:

Module I- Introduction- third mithyatvalaksana

Module II- fourth mithyatvalaksana- mithatvasamanyopapatti.

Essential Reading:

Advaitasiddhi– Text with Sanskrit Commentary ‘Balabodhini’, Chaukhamba Sanskrit Series Office, Varanasi.

General Reading: Advaitabrahmasiddhi of Sadananda- Chaukhamba Sanskrit Series Office, Varanasi.

MAHATMA GANDHI UNIVERSITY

M.A. PROGRAMME IN SANSKRIT VEDANTA

COURSE XIII- CORE-XIII- Vyakarana
Madhyasiddhantakaumudi- Samasaprakarana
and Vyakaranamahabhasya- Paspasahnika I

Credit: 4

Semester3

No: of Contact Hours: 90

Aim of the Course:

This course aims at making students aware of the structural specifications and rules of right usages in Sanskrit language with a view to stimulate the sense of writing in Sanskrit so that this language can be kept alive in future.

Objectives of the Course:

1. To make the students aware of the rules to be followed in compounds in Sanskrit.
2. To enable the students to grasp the excellent techniques of grammar in this great ancient language.
3. To help the students discriminate the merit of right usage of language.

Course Outline:

Module I- Madhyasiddhantakaumudi- Samasaprakarana- Avyayibhava

Module II- Samasaprakarana- Tatpurusha

Module III- Samasaprakarana- Bahuvrihi and Dwandva

Module IV- Vyakaranamahabhasyam- Paspasahnika-I

Essential Reading:

1. Madhyasiddhantakaumudi with Sita- Savitri Sanskrit and Hindi Commentaries, Chaukhamba Sanskrit Series Office, Varanasi.
2. Vyakaranamahabhasyam with Pradipa, Udyota and Tattvaloka Sanskrit Commentaries, Chaukhamba Sanskrit Series Office, Varanasi.

General Reference:

1. Mahabhasyaprakasa of pt. Madhukant Jha, Chaukhamba Sanskrit Series Office, Varanasi.
2. Madhyakaumudirahasya of Smt. Indira Mishra, Chaukhamba Sanskrit Series Office, Varanasi.

MAHATMA GANDHI UNIVERSITY

M.A. PROGRAMME IN SANSKRIT VEDANTA

COURSE XIV- CORE - XIV

MANAMEYODAYA (Mana Portion)

Credit: 4

Semester3

No: of Contact Hours: 90

Aim of the Course:

This course is aimed to make students aware of the nature and logic of various means of knowledge accepted in the Bhattamimamsa tradition which goes hand in hand with the epistemological concepts of Advaita Vedanta.

Objectives of the Course:

1. To think differently on the means of knowledge from the traditional Nyaya view.
2. To illustrate the workings of Pramanas in different material realms.
3. to bring out the fallacious interpretations on the nature and working of means of knowledge in Indian philosophy.

Course Outline:

Module I- Pratyaksa and Anumana

Module II- Remaining portions in the Manakhanda

Essential Reading:

Manameyodaya of Narayanabhatta

General Reading:

1. Vedantaparibhasa of Dharmarajadhvarindra.

MAHATMA GANDHI UNIVERSITY

M.A. PROGRAMME IN SANSKRIT VEDANTA

COURSE XV- CORE - XV

BRIHADARANYAKOPANISHAT SANKARABHASHYA CHAPTER 2

Credit: 4

Semester 3

No: of Contact Hours: 90

Aim of the Course:

This course is aimed to familiarize students with the techniques of smoothing responding to arguments on focal themes in advaitic terms and thereby to expose the acceptability and firmness of Advaita Vedanta.

Objectives of the Course:

1. To impart the specific pattern of interpretation by Sankara.
2. Explain the doctrinal features of Advaita.
3. To bring out the irrelevance of arguments by opponents and to come across the ambiguities therein.

Course Outline:

Module I- First and second Brahmanas

Module II- Third to Fifth Brahmanas

Essential Reading:

Brihadaranyakopanishat Sankarabhashya

General Reading:

1. Vedanta Upanishads by Upanishadbrahmayogin.

MAHATMA GANDHI UNIVERSITY

M.A. PROGRAMME IN SANSKRIT VEDANTA

COURSE XVI- CORE - XVI

SAKHYATATVAKAUMUDI

(FIRST FORTY FIVE KARIKAS)

Credit: 4

Semester 4

No: of Contact Hours: 90

Aim of the Course:

This course is proposed to make students aware of the philosophical specifications of Samkhya, a very ancient philosophy prevailed in India.

Objectives of the Course:

1. To present the scientific relevance on philosophy.
2. To highlight the significance of knowledge.
3. To bring out the true structure of the world and its difference from the principle of consciousness.

Course Outline:

Module I- First twenty karakas.

Module II- 21 – 45 karikas.

Essential Reading:

Sankhyatattvakaumudi of Vacaspatimisra.

General Reading:

1. Sankhyasara of Vijnanabhikshu.
2. Sankhyapravachanabhashya of Vijnanabhikshu.

MAHATMA GANDHI UNIVERSITY

M.A. PROGRAMME IN SANSKRIT VEDANTA

COURSE XVII- ELECTIVE 1

History of Darsanas
(Except Advaita Vedanta)

Credit: 4

Semester 4

No: of Contact Hours: 90

Aim of the Course:

This course aims at imparting the detailed knowledge of Indian philosophy in general and encouraging the comparative outlook in philosophical sphere.

Objectives of the Course:

1. To make the students aware of the general principles of philosophical importance.
2. To teach the students about the distinct theoretical propositions highlighted in Indian philosophy.
3. To imbibe the spirit of philosophy for creative ventures in life.

Course Outline:

Module I- The Heterodox schools of Indian philosophy in General

Module II- Samkhya and Yoga systems.

Module III- Nyaya and Vaisesika systems.

Module IV- Purvamimamsa.

Essential Reading:

A Critical Survey Of Indian Philosophy – Chandradhar Sarma.

Books for reference :

1. A History of Indian Philosophy – S.N. Das Gupta
2. Indian Philosophy – Dr. S. Radhakrishnan.
3. The Six Systems of Indian Philosophy – Dutta and Chatterji.

MAHATMA GANDHI UNIVERSITY

M.A. PROGRAMME IN SANSKRIT VEDANTA

COURSE XVIII- ELECTIVE 2

MANUSCRIPTOLOGY

Credit: 4

Semester 4

No: of Contact Hours: 90

Aim of the Course:

This course is proposed to familiarize students in finding, preserving and make use of manuscripts which represent hoary tradition of India.

Objectives of the Course:

1. To bring the significance of the manuscripts within the purview of attention of students.
2. To impart the specific knowledge of scientific aspects of preservation of manuscripts.
3. To bring out the unique importance of manuscripts and to make students aware of the necessity to unearth the invaluable contents within them for the welfare of the humanity.

Course Outline:

Module I- Manuscripts – Introduction, writing in ancient India, writing materials, collection.

Module II- Preservation and cataloguing of Manuscripts, writing in manuscripts, critical edition

Essential Reading:

An introduction to Manuscriptology – Dr. R.S Sivaganesamurthy

General Reading

Manuscriptology – Dr.K. Maheswaran Nair

Fundamentals of Manuscriptology - Dr. P. Visalakshy.

MAHATMA GANDHI UNIVERSITY

M.A. PROGRAMME IN SANSKRIT VEDANTA

COURSE XIX- ELECTIVE 3

LINGUISTICS

Credit: 4

Semester 4

No: of Contact Hours: 90

Aim of the Course:

This course is proposed to make students achieve thorough knowledge of the science of Language.

Objectives of the Course:

1. To impart the specific knowledge of scientific aspects of Language.
2. To explain the factors significant in the science of Language.
3. To bring out the unique importance of Sanskrit in the realm of linguistics.

Course Outline:

Module I- Morphology – suffixes, compounds, parts of speech, and grammatical categories.

Module II- Semantics; Sanskrit and Comparative Linguistics – beginning, influence of Sanskrit.

Essential Reading:

An introduction to SanskritLinguistics – Dr. M. Srimannarayanamurthy.

General Reading

Linguistics – David Crystal

Comparative philology – T. K. Ramachandra Iyer.

MAHATMA GANDHI UNIVERSITY

M.A. PROGRAMME IN SANSKRIT VEDANTA

COURSE XX- ELECTIVE 4

KAVYAPRAKASA 1,2 & 4 (up to Rasacharcha)

Credit: 4

Semester 4

No: of Contact Hours: 90

Aim of the Course:

This course is proposed to make students aware of the scientific particulars of literary tradition in Sanskrit so that they can evolve innovative tendencies of writing in Sanskrit and thereby to contribute Indian aesthetics to better extents.

Objectives of the Course:

1. To impart the specific features literal compositions.
2. To explain the constituents of literature in Sanskrit.
3. To inform the various types of Sanskrit literal works.

Course Outline:

Module I- First Ullasa.

Module II- Second Ullasa

Module – Fourth Ullasa up to Rasacharcha.

Essential Reading:

Kavyaprakasa of Mammatabhatta.

General Reading

Prapatarudriya of Vidyanatha.

M A Degree (CBCSS) Examination
First semester – Sanskrit (Special) Vedanta
Programme Core –I – Vedic Studies

Time – Three hrs.

Maximum Weight: 30

Answers may be written in Sanskrit or in English.

I. Explain any five (without omitting any text) :

1. अग्नेः प्राधान्यं देवतासु।

2. इन्द्रस्य वीर्यादिगुणाः।

3. उषसः वर्णनं वेदे।

4. भावविकाराः।

5. उपमार्थका निपाताः।

6. Upanishads

7. Sulbasutras.

8. Sayana

(5× 1 = 5)

II. Answer any five not exceeding 2 pages:

9. वेदे दर्शितमग्नेः स्वरूपं विशदयत।

10. कितवसूक्तद्वारा प्रदत्तं सन्देशं विशदयत।

11. “ सर्वाणि नामान्याख्यातजानि” इति विषये गार्ग्यमतं विशदीकुरुत।

12. “ निपातानां स्वरूपमुपाद्य कर्मोपसङ्ग्रहार्थीयं निपातं विशदयत।

13. “ तम आसीत्” इत्युक्तेः आशयं विशदीकुरुत।

14. Describe the main divisions of Vedas.

15. वेदार्थज्ञाने निरुक्तं कथं सहायभूतमिति विचारयत।

16. Describe the Sutra period.

(5× 2 = 10)

III. Answer any three without omitting any text:

17. चत्वारि पदजातानि विवृणुत ।

18. सर्वप्रपञ्चमन्तर्भाव्य स्थितस्य पुरुषस्य स्वरूपं वेददिशा स्पष्टयत ।

19. वेदोदितं सृष्टिप्रकारं सविस्तरमुपपादयत ।

20. मन्त्रमनर्थकमिति कौत्समतं निराकुरुत ।

21. Describe the Social condition of Rg Vedic age.

22. Elucidate the worship of nature in the Vedic period.

(5× 3 = 15)

M.G UNIVERSITY
SCHEME OF QUESTION PAPER
RESTRUCTURED SYLLABUS
PGCSS
M A Sanskrit Special Vedanta

CourseVedic Studies..... Core1.....

Modules	1 Weight	2 Weights	5 Weights
Module 1	2	2	1
Module 2	2	2	1
Module 3	2	2	2
Module 4	2	2	2
Module 5			
Total			

1. (1-8) Paragraph questions. Answer should not exceed one page.
2. (9-16) Short essay questions. Answer should not exceed two pages.
3. (17-22) Essay questions. Answer should not exceed three pages.

Total number of questions to be given	Total number of questions to be answered	Weight	Total
8	5	1	5
8	5	2	10
6	3	5	15
22	13		30

M A Degree (CBCSS) Examination
First semester – Sanskrit (Special) Vedanta
Programme Core –II – पातञ्जलयोगदर्शनम्

Time – Three hrs.

Maximum Weight: 30

संस्कृतभाषया उत्तराणि देयानि । देवनागरी लिपिरुपयोक्तव्या -

I. पञ्च सूत्राणि व्याख्यात -

1. वृत्तिसारूप्यमितरत्र ।	2. तत्र स्थितौ यत्नोऽभ्यासः ।
3. विशोका वा ज्योतिष्मती ।	4. सूक्ष्मविषयत्वञ्चालिङ्गपर्यवसानम् ।
5. हेयं दुःखमनागतम् ।	6. तदर्थ एव दृश्यस्यात्मा
7. ततो द्वन्द्वानभिघातः ।	8. त्रयमेकत्र संयमः । (5 × 1 = 5)

II. पञ्च अधिकृत्य लघूपन्यासमारचयत -

9. चित्तवृत्तयः ।	10. अन्तरायः ।
11. क्लेशाः तेषां तनूकरणोपायाश्च ।	12. सम्प्रज्ञातः समाधिः ।
13. चित्तवृत्तिनिरोधनोपायाः ।	14. ईश्वरः ।
15. संयमः ।	16. योगदर्शनाभिमतानि प्रमाणानि । (5 × 2 = 10)

III. त्रीणि अधिकृत्य उपन्यासरूपेणोत्तरं लिखत -

17. योगलक्षणं विस्तरेणोपपादयत ।
18. क्रियायोगस्वरूपं विस्तरेणोपपाद्य योगदर्शने तस्य प्राधान्यं स्पष्टयत ।
19. “दुःखमेव सर्वं विवेकिनः ” आशयमिमं विशदयत ।
20. द्रष्टृदृश्ययोः स्वरूपं तयोः संयोगमधिकृत्य विस्तरेण लिखत ।

21. योगाङ्गानि सविस्तरमुपपादयत ।

22. निरुद्धस्य चित्तस्य त्रिविधं परिणामं योगदिशा विशदयत ।

(5× 3 = 15)

M.G UNIVERSITY
SCHEME OF QUESTION PAPER
RESTRUCTURED SYLLABUS

PGCSS

M A Sanskrit Special Vedanta

Course PATANJALAYOGADARSANAM Core –II

Modules	1 Weight	2 Weights	5 Weights
Module 1	2	2	2
Module 2	2	2	1
Module 3	2	2	2
Module 4	2	2	1
Total			

4. (1-8) Paragraph questions. Answer should not exceed one page.
5. (9-16) Short essay questions. Answer should not exceed two pages.
6. (17-22) Essay questions. Answer should not exceed three pages.

Total number of questions to be given	Total number of questions to be answered	Weight	Total
8	5	1	5
8	5	2	10
6	3	5	15
22	13		30

M A Degree (CBCSS) Examination
First semester – Sanskrit (Special) Vedanta
Programme Core –III – ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम्

Time – Three hrs.

Maximum Weight: 30

संस्कृतभाषया उत्तराणि देयानि । देवनागरी लिपिरुपयोक्तव्या -

I. पञ्च सूत्राणि व्याख्यात -

१. हेयत्वावचनाच्च ।	२. भेदव्यपदेशाच्चान्यः ।
३. विवक्षितगुणोपपत्तेश्च ।	४. नानुमानमतच्छब्दात् ।
५. साक्षादप्यविरोधं जैमिनिः ।	६. उत्तराच्चेदाविर्भूतस्वरूपात् ।
७. रूपोपन्यासाच्च ।	८. आत्मकृतेः परिणामात् ।
- (5 × 1 = 5)

II. पञ्च अधिकृत्य लघूपन्यासमारचयत -

९. “तस्माच्चेतनविषय इहात्मशब्दः निश्चीयते” - विशदयत ।
१०. “ तस्मात्परमात्मैवेहात्ता भवितुमर्हति” - कस्मादिति विचारयत ।
११. “तस्माद्द्वुभवाद्यातनं परं ब्रह्म” - कस्मात् २ विशदयत ।
१२. अङ्गुष्ठमात्रः पुरुषः जीवो भवत्युत परमात्मेति यथाभाष्यं विशदयत ।
१३. देवादीनां शास्त्रे अधिकारित्वमस्ति वा न वेति निरूपयत ।
१४. अचेतनस्य जगत्कारणत्वं विशदयत ।
१५. आनन्दमयः परमात्मा वा न वेति निरूपयत ।
१६. प्राणाधिकरणे विवक्षितमाशयं भाष्यदिशा विशदयत ।
- (5 × 2 = 10)

III. त्रयाणामुपन्यासरूपेणोत्तरं लिखत -

१७. ब्रह्मणः जगत्कारणत्वं व्यवस्थापयत ।

१८. ज्योतिश्चरणाधिकरणानुसारं ज्योतिःशब्दस्य ब्रह्मत्वं साधयत ।

१९. अन्तर्यामी कः इति भाष्यानुसारं विस्तरेणोपपादयत ।

२०. अदृश्यत्वादिगुणकः भूतयोनिः कः इति भाष्यदिशा विशदयत ।

२१. गुह्यप्रविष्टौ कौ इति भाष्यानुसारं निर्धारयत ।

२२. वैश्वानरः ब्रह्मवाचकः किमिति भाष्यानुसारं स्पष्टयत ।

(5× 3 = 15)

M.G UNIVERSITY
SCHEME OF QUESTION PAPER
RESTRUCTURED SYLLABUS
PGCSS
M A Sanskrit Special Vedanta

Course – BRAHMASUTRA

Core –III

Modules	1 Weight	2 Weights	5 Weights
Module 1	2	2	2
Module 2	2	2	2
Module 3	2	2	1
Module 4	2	2	1
Total			

1. (1-8) Paragraph questions. Answer should not exceed one page.
2. (9-16) Short essay questions. Answer should not exceed two pages.
3. (17-22) Essay questions. Answer should not exceed three pages.

Total number of questions to be given	Total number of questions to be answered	Weight	Total
8	5	1	5
8	5	2	10
6	3	5	15
22	13		30

M A Degree (CBCSS) Examination

First semester – Sanskrit (Special) Vedanta

Programme Core –IV – श्रीमद्भगवद्गीताशाङ्करभाष्यम्

Time – Three hrs.

Maximum Weight: 30

संस्कृतभाषया उत्तराणि देयानि । देवनागरी लिपिरुपयोक्तव्या -

IV. पञ्चानां श्लोकानामाशयं विशदयत -

1. युक्तः कर्मफलं त्यक्त्वा शान्तिमाप्नोति नैष्ठिकीम्।

अयुक्तः कामकारेण फले सक्तो निबध्यते॥

2. इहैव तैर्जितः सर्गो येषां साम्ये स्थितं मनः।

निर्दोषं हि समं ब्रह्म तस्माद्ब्रह्मणि ते स्थिताः॥

3. बन्धुरात्मात्मनस्तस्य येनात्मैवात्मना जितः।

अनात्मनस्तु शत्रुत्वे वर्तेतात्मैव शत्रुवत्॥

4. युक्ताहारविहारस्य युक्तचेष्टस्य कर्मसु।

युक्तस्वप्नबोधस्य योगो भवति दुःखहा॥

5. असंयतात्मना योगो दुष्प्रप इति मे मतिः।

वश्यात्मना तु यतता शक्योऽवाप्तुमुपायतः॥

6. दैवी ह्येषा गुणमयी मम माया दुरत्यया।

मामेव ये प्रपद्यन्ते मायामेतां तरन्ति ते॥

7. नाहं प्रकाशः सर्वस्य योगमायासमावृतः।

मूढोऽयं नाभिजानाति लोको मामजमव्ययम्॥

8. यं यं वापि स्मरन् भावं त्यजत्यन्ते कलेबरम्।

तं तमेवैति कौन्तेय सदा तद्भावपातितः।।

(5 × 1 = 5)

V. पञ्च अधिकृत्य लघूपन्यासमारचयत -

9. कर्मसन्न्यासात् कर्मयोगः कथं विशिष्यते इति भाष्यदिशा विवृणुत।
10. आत्मनः स्वतः कर्तृत्वं कारयितृत्वं च नास्तीति भाष्यकारमतं स्पष्टयत।
11. योगं युञ्जानस्य आसनाविहारादीनां नियमान् विवृणुत।
12. सन्न्यासकर्मयोगयोः मिथः सादृश्यं निरूपयत।
13. योगमारुरुक्षोः मुनेः योगारोहणसाधनत्वं कर्मणः कथं सम्भवति?
14. आत्मविशुद्धये योगं कथं युञ्ज्यात् ?
15. “चतुर्विधा भजन्ते माम्” - विस्तरेणाशयमुपपादयत।

16. “सर्वभूतानि मोहवशान्येव जायन्ते” - आशयं विशदयत।

(5 × 2 = 10)

VI. त्रयाणामुपन्यासरूपेणोत्तरं लिखत -

17. आत्मविदो निवृत्तमिथ्याज्ञानस्य कर्मयोगो न सम्भवतीत्येतद् भाष्यदिशा विवृणुत।
18. कर्मयोगे निष्ठावतः स्वरूपं विस्तरेणोपपादयत।
19. “अधियज्ञोऽहमेवात्र” इति प्रस्तुतमाशयं पश्चात् कथं भगवद्गीतायां व्यक्तिमापद्यते इति भाष्यदिशा समर्थयत।
20. भगवन्तं भक्त्या अनुस्मरतः किं किं फलमुपजायते इति विस्तरेण निरूपयत।
21. योगस्य श्रेष्ठतां भाष्यानुसारं व्यवस्थापयत।
22. भगवद्भक्तस्य पुनर्जन्म न विद्यते इत्याशयं भाष्यदिशा विशदयत।

(5 × 3 = 15)

M.G UNIVERSITY
SCHEME OF QUESTION PAPER
RESTRUCTURED SYLLABUS

M A Sanskrit Special Vedanta

Course - Bhagavad Gita

Core –IV

Modules	1 Weight	2 Weights	5 Weights
Module 1	2	2	2
Module 2	2	2	2
Module 3	2	2	1
Module 4	2	2	1
Module 5			
Total			

4. (1-8) Paragraph questions. Answer should not exceed one page.
5. (9-16) Short essay questions. Answer should not exceed two pages.
6. (17-22) Essay questions. Answer should not exceed three pages.

Total number of questions to be given	Total number of questions to be answered	Weight	Total
8	5	1	5
8	5	2	10
6	3	5	15
22	13		30

M A Degree (CBCSS) Examination

First semester – Sanskrit (Special) Vedanta

Programme Core –V – Fundamentals of Ayurvedic Hygiene

Time – Three hrs.

Maximum Weight: 30

Answers may be written in Sanskrit or in English.

VII. अधोनिर्दिष्टेषु पञ्च व्याख्यात -

1. नक्तं दिनानि मे यान्ति कथं भूतस्य सम्प्रति ।

दुःखभाङ्गन भवत्येवं नित्यं सन्निहितस्मृतिः ॥

2. सातपत्रपदत्राणो विचरेद्युगमात्रदृक् ।

निशि चात्यायिके कार्ये दण्डी मौली महाशयान् ॥

3. नवमन्त्रं वसा तैलं शौचकार्ये सुखोदकम् ।

प्रावाराजिनकौशेयप्रवेणी कौथपास्तृतम् ॥

4. देहवाक्चेतसां चेष्टाः प्राक् श्रमाद्विनिवर्तयेत् ।

ऊर्ध्वजानुश्चिरं तिष्ठेत् नक्तं सेवेत न द्रुमम् ॥

5. बालिनश्शीतसंशोधाद्धेमन्ते प्रबलेऽनलः ।

भवत्यल्पेन्धनो धातून् स पचेदवायुनोरितः ॥

6. तस्मादादानमाग्नेयम् ऋतवो दक्षिणायनम् ।

वर्षादयो विसर्गश्च यद्बलं विसृजत्ययम् ॥

7. उपकारप्रधान स्यादपकारपरेऽप्यसौ ।

सम्पद्विपत्स्वेकमनाः हेतावीष्यैतफले तु न ।

8. इत्याचारः समासेन यं प्रप्नोति समाचरन्।

आयुरारोग्यमैश्वर्यं यशो लोकांश्च शाश्वतान्।।

(5 × 1 = 5)

VIII. Answer any five not exceeding 2 pages:

9. Describe the origin of Ayurveda.

10. Explain the main Samhitas of Ayurveda.

11. Describe the theory of Tridoshas in Ayurved.

12. Explain the theory of Panchabhutasidhanta.

13. Explain the basic principles of Ayurveda?

14. Explain the eight Angas in Ayurveda.

15. Explain good and evil effects of exercise.

16. Explain ग्रीष्मचर्या.

(5 × 2 = 10)

III. Write essays on any three of the following:

17. Elucidate the contribution of Kerala to Ayurveda.

18. Describe the significance of Vagbhata in Ayurveda.

19. Give an account of Kottackal Aryavaidyasala.

20. स्नानविधिं विस्तरेण उपपादयत।

२१. अष्टाङ्गहृदयदिशा सदाचारविधिं विवृणुत।

२२. दिनचर्यायाः प्राधान्यं परिशोधयत।

(5 × 3 = 15)

M.G UNIVERSITY
SCHEME OF QUESTION PAPER
RESTRUCTURED SYLLABUS
PGCSS
M A Sanskrit Special Vedanta

Course Fundamentals of Ayurvedic Hygiene Core -V

Modules	1 Weight	2 Weights	5 Weights
Module 1	2	2	1
Module 2	2	2	2
Module 3	2	2	1
Module 4	2	2	2
Total			

7. (1-8) Paragraph questions. Answer should not exceed one page.
8. (9-16) Short essay questions. Answer should not exceed two pages.
9. (17-22) Essay questions. Answer should not exceed three pages.

Total number of questions to be given	Total number of questions to be answered	Weight	Total
8	5	1	5
8	5	2	10
6	3	5	15
22	13		30

MAHATMA GANDHI UNIVERSITY
MODEL QUESTION PAPER
M.A DEGREE EXAMINATION-SANSKRIT SPECIAL Vedanta
INFORMATICS
COURSE VI CORE VI
SEMESTER II

Total :30wt.

I. Short Answers

1x5=5wt.

Answer any five

1. Define a NoteBook Computers
2. Define an Information System
3. Give the full form of the following abbreviations
a)VLST b)UNIVAC c) GUI d) EDVAC
4. Give two examples of second generation computers
5. What are compilers and interpreters
6. Define DBMS
7. Define 1) Hardware 2) software
8. The speed of supercomputer is generally measured in _____.

II. Short Essay

2x5=10wt.

Answer any five

9. Explain e-Goverance and Indian languages

10. Describe the third generation computer based on the (a) Hardware (b) Software
11. Highlight the differences between microcomputer, minicomputer, mainframe computer and supercomputer
12. List some security attacks that can be made on the users of the computer?
13. Define pseudocode?
14. Explain about two types of transmission technology available?
15. State define the different stages of Database Development Life cycle?
16. Write three important features of e-Governance? Give URL of one of the commonly used e-Governance portals

III. Long Essay - Answer any three 2x5=10wt.

17. Fourth Generation Computers and Fifth Generation Computers
18. Explain the importance of networking
19. Explain briefly the use of computers in the following areas—(a) Natural Resource Management, (b) Media, and (c) Government.
20. What are major types of networks and explain
21. Explain Digital divide
22. Explain e-Governance and Indian languages.

M.G UNIVERSITY
SCHEME OF QUESTION PAPER
RESTRUCTURED SYLLABUS
PGCSS

M A Sanskrit Special Vedanta

Course –INFORMATICS Core –VI

Modules	1 Weight	2 Weights	5 Weights
Module 1			
Module 2			
Module 3			
Module 4			
Total			

1. (1-8) Paragraph questions. Answer should not exceed one page.
2. (9-16) Short essay questions. Answer should not exceed two pages.
3. (17-22) Essay questions. Answer should not exceed three pages.

Total number of questions to be given	Total number of questions to be answered	Weight	Total
8	5	1	5
8	5	2	10
6	3	5	15
22	13		30

M A Degree (CBCSS) Examination
Second semester – Sanskrit (Special) Vedanta
Programme Core –VII – न्यायसिद्धान्तमुक्तावलिः

Time – Three hrs.

Maximum Weight: 30

संस्कृतभाषया उत्तराणि देयानि । देवनागरी लिपिरुपयोक्तव्या -

IX. पञ्चानामुत्तरं लिखत -

1. “करणं व्याप्तिधीर्भवेत्” - व्याख्यात ।

2. हेत्वाभाससामान्यलक्षणं लिखत ।

3. “पदज्ञाने तु करणं द्वारं तत्र पदार्थधीः।

शाब्दबोधो फलं तत्र शक्तिधीः सहकारिणी” ॥ व्याख्यात ॥

4. शक्तिस्वरूपमुपपादयत ।

5. सद्भेदवः के ?

6. लक्षितलक्षणं लक्षयत ।

7. अव्याप्तिस्वरूपं विशदयत ।

8. पदस्फोटः किमिति विशदयत ।

(5 × 1 = 5)

X. पञ्च अधिकृत्य लघूपन्यासमारचयत -

9. परामर्शस्वरूपं मुक्तावलीदिशा विशदयत ।

10. “अभावश्च प्रतियोगिव्यधिकरणे बोध्यः” - समर्थयत ।

11. किं नाम पदम् ? सोदाहरणं तद्विभागान् विशदीकुरुत ।

12. “गभीरायां नद्यां घोषः” इत्यत्र कथं शाब्दबोधः ?

13. सलक्षणंमसिद्धिनामकं हेत्वाभासं विशदयत।

14. “निषादस्थपतिं याजयेत्” इत्यत्र कः समासः? कया युक्त्या?

15. योग्यतालक्षणं विशदयत।

16. पक्षतानिर्वचनं विशदयत।

(5×2 = 10)

XI. त्रयाणामुपन्यासरूपेणोत्तरं लिखत -

17. परामर्शलक्षणमुक्त्वा तस्यानुमितिं प्रति कारणत्वं समर्थयत।

18. शक्तिग्रहोपायाः के? मुक्तावलीदिशा सोदाहरणं लिखत।

19. लक्षणालक्षणं प्रदर्श्य लक्षणाबीजं भेदांश्च सोदाहरणं निरूपयत।

20. पूर्वपक्षव्याप्तिसिद्धान्तं प्रतिपाद्य सिद्धान्तव्याप्तिं स्थापयत।

21. वाक्यार्थज्ञानहेतवः के इति यथाग्रन्थं प्रदर्शयत।

22. हेत्वाभासाः कति? के च ते? सोदाहरणं विशदीकुरुत।

(5×3 = 15)

M.G UNIVERSITY
SCHEME OF QUESTION PAPER
RESTRUCTURED SYLLABUS
PGCSS
M A Sanskrit Special Vedanta

Course - NYAYASIDHANTAMUKTAVALI Core –VII

Modules	1 Weight	2 Weights	5 Weights
Module 1			
Module 2			
Module 3			
Module 4			
Total			

4. (1-8) Paragraph questions. Answer should not exceed one page.
5. (9-16) Short essay questions. Answer should not exceed two pages.
6. (17-22) Essay questions. Answer should not exceed three pages.

Total number of questions to be given	Total number of questions to be answered	Weight	Total
8	5	1	5
8	5	2	10
6	3	5	15
22	13		30

M A Degree (CBCSS) Examination
Second semester – Sanskrit (Special) Vedanta

Programme Core –VIII – सिद्धान्तबिन्दुः

Time – Three hrs.

Maximum Weight: 30

संस्कृतभाषया उत्तराणि देयानि । देवनागरी लिपिरुपयोक्तव्या -

XII. पञ्चानामाशयं विशदयत -

1. “एतेन प्रमितिप्रमात्रोः महावाक्यर्थबोधे भानमपास्तम्” ।
2. “एतेन द्वैतज्ञानेन अद्वैतज्ञानस्य बाधो निरस्तः” ।
3. “इच्छन्ति ह्याकाशादिपदादपि निर्विकल्पकमन्तरेण लक्षणानुपत्तिः” ।
4. अतो न लक्ष्यतावच्छेदकमन्तरेण लक्षणानुपपत्तिः ।
5. तेनात्मा नाभावप्रतियोगी ।
6. धर्मिप्रतियोगिज्ञानाज्ञानाभ्यां च व्याघातापत्तेः ।
7. तेनानुमानादावस्त्वावरणनाशात् तत्र तद्व्यवहारः ।
8. असिद्धत्वाद्विधिशेषत्वस्य । (5 × 1 = 5)

XIII. पञ्च अधिकृत्य लघूपन्यासमारचयत -

9. आत्मतत्त्वविचारारम्भं समर्थयत ।
10. ब्रह्मणः आवरणं तन्निवृत्तिश्च विशदयत ।
11. जीवस्यासंरित्वं साधयत ।
12. आत्मनः प्रतिबिम्बमाक्षिप्य सिद्धान्तपक्षं व्यवस्थापयत ।
13. अर्थवादाधिकरणन्यायं प्रतिपाद्य वेदान्तानां विधिशेषत्वं निराकुरुत ।

14. आत्मनः अवस्थात्रयं निरूपयत ।

15. दृक्पदार्थं सिद्धान्तबिन्दुदिशा विवृणुत ।

16. जीवेश्वरविभागव्यवस्थायाः उपपत्तिं विचारयत ।

(5× 2 = 10)

XIV. त्रयाणामुपन्यासरूपेणोत्तरं लिखत -

17. सिद्धान्तबिन्दुदिशा तत्पदार्थं विस्तरेणोपपादयत ।

18. अध्यासविषये पूर्वपक्षमतमुद्भाव्य खण्डयत ।

19. अज्ञानस्वरूपमुक्त्वा तत्प्रभावः सिद्धान्तबिन्दुदिशा समर्थयत ।

20 . एकजीववादं विस्तरेणोपपादयत ।

21.पञ्चीकरणस्य प्रामाणिकतां प्रपञ्चयत ।

22.स्वप्नाध्यासाधिष्ठानं किमिति विस्तरेणोपपादयत ।

(5× 3 = 15)

M.G UNIVERSITY
SCHEME OF QUESTION PAPER
RESTRUCTURED SYLLABUS
PGCSS
M A Sanskrit Special Vedanta

Course - SIDHANTABINDU Core –VIII

Modules	1 Weight	2 Weights	5 Weights
Module 1			
Module 2			
Module 3			
Module 4			
Total			

7. (1-8) Paragraph questions. Answer should not exceed one page.
8. (9-16) Short essay questions. Answer should not exceed two pages.
9. (17-22) Essay questions. Answer should not exceed three pages.

Total number of questions to be given	Total number of questions to be answered	Weight	Total
8	5	1	5
8	5	2	10
6	3	5	15
22	13		30

M A Degree (CBCSS) Examination

Second semester – Sanskrit (Special) Vedanta

Programme Core –IX – भामती (शास्त्रयोनित्वाधिकरणपर्यन्तम्) चतुःसूत्री

Time – Three hrs.

Maximum Weight: 30

संस्कृतभाषया उत्तराणि देयानि । देवनागरी लिपिरुपयोक्तव्या -

XV. पञ्चानामुत्तरं लिखत -

1. आत्मनः अजिज्ञास्यत्वं पूर्वपक्षानुसारेण लिखत ।
2. “न ह्यागमाः सहस्रमपि घटम पटयितमीशते” व्याख्यात ।
3. एतेन “स्थूलोऽहमन्धोऽहमित्यादयोऽप्याध्यसतया व्याख्याताः” कथम्?
4. विषयस्य आत्मनश्च संबन्धः कीदृशः ? विशदयत ।
5. जीवस्य चिदात्मना अभेदः भामतीदिशा निरूपयत ।
6. शास्त्रस्य अविद्यावद्विषयत्वं विशदयत ।
7. “सन्देहप्रयोजनसूचनी जिज्ञासा” विशदयत ।
8. अविद्यास्वरूपं भामतीदिशा विशदयत ।

(5 × 1 = 5)

XVI. पञ्च अधिकृत्य लघूपन्यासमारचयत -

9. “ न खल्विक्षुक्षीरगुडादीनां मधुररसभेदाः शक्याः सरस्वत्याप्याख्यातुम् । ”
10. “मा भूत्कुविन्दरहितेभ्यो वेमादिभ्यः पटोत्पत्तिः” ।
11. “तस्मान्नोपासनायाः कार्ये कर्मापेक्षा” ।
12. “अनुभूते हि प्रिये भवतीच्छा, न तु सर्वथाननुभूतपूर्वे” ।
13. “न हि रज्ज्वा रज्जुत्वं सहस्रमपि सर्पधाराप्रत्यया अपवदितुं समुत्सहन्ते” ।

14. कर्मणामुपयोगः कथम्?

15. “न हि मृगाः सन्तीति शालयो नोप्यन्ते, भिक्षुकाः सन्तीति स्थालयो नाधिशीयन्ते”।

16. शास्त्रस्य अपौरुषेयत्वं भामतीदिशा प्रतिपादयत। (5×2 = 10)

XVII. त्रयाणामुपन्यासरूपेणोत्तरं लिखत -

17. अध्यासविषये मतभेदान् भामतीदिशा विवृणुत।

18. ब्रह्मणः जिज्ञास्यत्वं समर्थयत।

19. ब्रह्मलक्षणं भामतीदिशा विशदयत।

20. वेदान्तानां बोधवधिपरत्वं निराकुरुत।

21. संविदः स्वप्रकाशत्वं भामत्यनुसारं विवृणुत।

22. ब्रह्मणः शास्त्रप्रमाणकत्वं विशदयत। (5×3 = 15)

M.G UNIVERSITY
SCHEME OF QUESTION PAPER
RESTRUCTURED SYLLABUS
PGCSS
M A Sanskrit Special Vedanta

Course - BHAMATI Core –IX

Modules	1 Weight	2 Weights	5 Weights
Module 1			
Module 2			
Module 3			
Module 4			
Total			

10. (1-8) Paragraph questions. Answer should not exceed one page.
11. (9-16) Short essay questions. Answer should not exceed two pages.
12. (17-22) Essay questions. Answer should not exceed three pages.

Total number of questions to be given	Total number of questions to be answered	Weight	Total
8	5	1	5
8	5	2	10
6	3	5	15
22	13		30

M.A. Degree (CBCSS) Examination

Second Semester – Sanskrit (Special) Vedanta Core X

Programme : यतीन्द्रमतदीपिका दशप्रकरणानि च ।

Time: Three Hours

Maximum Weight: 30

I 'क' 'ख' विभागेभ्यो पञ्च समाधत्त-

क

१. प्रमालक्षणं सदलप्रयोजनं लिखत ।
२. प्रत्यक्षान्तर्गतानि प्रमाणानि दीपिकादिशा विशदयत ।
३. परार्थानुमानं विशिष्टाद्वैतमतानुसारं लक्षयत ।
४. शरीरस्वरूपं तद्भेदांश्च दीपिकादिशा विशदयत ।

ख

५. भेदवाक्यानामेव प्रामाण्यमिति द्वैतमतं समर्थयत ।
६. अनुप्रमाणं द्वैतदिशा उपपादयत ।
७. चेतनं तत्त्वं विशदयत ।
८. व्याप्तिस्वरूपं द्वैतानुसारं समर्थयत ।

॥ कमपि भागमनपहाय आहत्य पञ्च समाधत्त ।

क

९. सत्ख्यातिवादं विशदयत ।
१०. उपमानादेरनुमानान्तर्भावं समर्थयत ।
११. कृत्स्नस्य वेदस्य प्रामाण्यं स्थापयत ।
१२. शब्दप्रमाणं दीपिकादिशा निरूपयत ।

ख

१३. अस्वतन्त्रं तत्त्वं द्वैतमतानुसारमुपवर्णयत ।
१४. त्रिविधं विरोधमुपवर्ण्य दृश्यत्वानुमाने तस्य सद्भावं व्यवस्थापयत ।
१५. अनित्यतत्त्वं विभागप्रदर्शनपुरस्सरं विवृणुत ।
१६. केवलप्रमाणभेदं द्वैतानुसारं निरूपयत ।

॥॥ त्रयाणामुपन्यासरूपेणोत्तरं लिखत ।

१७. विशिष्टाद्वैते अभ्युपगतं प्रमेयं विशदयत ।
१८. पञ्चीकरणं दीपिकादिशा उपवर्णयत ।
१९. विशिष्टाद्वैतिभिः अभ्युपगतमनुमानस्वरूपं तद्भेदांश्च विवृणुत ।
२०. 'अज्ञानासंभवाच्च तन्मतमखिलमपाकृतम्'- विशदयत ।
२१. द्वैतसम्मतं तत्त्वस्वरूपं विवृणुत ।
२२. द्वैतदिशा प्रमाणलक्षणं विभागान् च विस्तरेणोपपादयत ।

M.G UNIVERSITY
SCHEME OF QUESTION PAPER
RESTRUCTURED SYLLABUS
PGCSS
M A Sanskrit Special Vedanta

Course YATINDRAMATADEEPIKA & DASAPRAKARANANI Core – X

Modules	1 Weight	2 Weights	5 Weights
Module 1	2	2	2
Module 2	2	2	1
Module 3	2	2	2
Module 4	2	2	1
Total			

1. (1-8) Paragraph questions. Answer should not exceed one page.
2. (9-16) Short essay questions. Answer should not exceed two pages.
3. (17-22) Essay questions. Answer should not exceed three pages.

Total number of questions to be given	Total number of questions to be answered	Weight	Total
8	5	1	5
8	5	2	10
6	3	5	15
22	13		30

Time: Three Hours

Maximum Weight: 30

। अधोनिर्दिष्टेषु पञ्चानामाशयं विशदयत ।

१. आन्ध्यमान्द्यपटुत्वेषु नेत्रधर्मेषु चैकधा ।
सङ्कल्पयेन्मनःश्रोत्रत्वगादौ योज्यतामिदम् ॥
२. सृष्टिर्नाम ब्रह्मरूपे सच्चिदानन्दवस्तुनि ।
अब्धौ फेनादिवत् सर्वनामरूपप्रसारणा ॥
३. खवाय्वग्निजलोर्वीषु देवतिर्यङ्नरादिषु ।
अभिन्नाः सच्चिदानन्दाः भिद्येते रूपनामनी ॥
४. अवच्छेदः कल्पितः स्यादवच्छेद्यं तु वास्तवम् ।
तस्मिन् जीवत्वमारोपाद् ब्रह्मत्वं तु स्वभावतः ॥
५. अन्तःकरणतद्भृतिसाक्षी चैतन्यविग्रहः ।
आनन्दरूपः सत्यस्सन् किं नात्मानं प्रपद्यसे ॥
६. घटद्रष्टा धटाद्भिन्नः सर्वथा न घटो यथा ।

देहद्रष्टा तथा देहो नाहमित्यवधारय ।।

७. यः साक्षिलक्षणो बोधस्त्वंपदार्थस्स उच्यते ।

साक्षित्वमपि बोद्धृत्वमविकारितयात्मनः ।।

८. त्वमर्थमेवं निश्चित्य तदर्थं चिन्तयेत्पुनः ।

अतद्भाववृत्तिरूपेण साक्षाद्विधिमुखेन च ।। (5x1=5)

II पञ्चप्रश्नान् पुटद्वयेन समाधत्त ।

९. चित्तेः सर्वभासकत्वं विशदयत ।

१०. मायायाः स्वरूपमुपपाद्य तच्छक्तिद्वयं विवृणुत ।

११. समाधिस्वरूपं तद्विभागांश्च विशदयत ।

१२. जीवस्वरूपं तस्य ब्रह्मणा सहैक्यसंभवश्च विवृणुत ।

१३. मुक्तिसाधनं किमिति वाक्यवृत्तिदिशा विशदयत ।

१४. अहंप्रत्ययसूचितमर्थं विस्तरेणोपपादयत ।

१५. परमात्मा शास्त्रेषु कथं कीर्तितः?

१६. वाक्यार्थः अत्रोक्तः कीदृशः? (5x2=10)

III त्रयाणामुत्तरमुपन्यासरूपेण लिखत ।

१७. अद्वैताभिमतं सत्तात्रयं यथाग्रन्थमुपपादयत ।

१८. जीवादिजगतः मायिकत्वमुपपादयत ।

१९. बुद्धेः स्वभावं विविच्य तद्विभागस्वरूपं प्रपञ्चयत ।
२०. ब्रह्मस्वरूपं वाक्यवृत्तिदिशा विस्तरेणोपपादयत ।
२१. महावाक्यार्थविवरणे लक्षणायाः स्थानं समर्थयत ।
२२. जीवस्य कैवल्यप्राप्तिप्रकारं वाक्यवृत्त्यनुसारं निरूपयत ।

(5x3=15)

M.G UNIVERSITY
SCHEME OF QUESTION PAPER
RESTRUCTURED SYLLABUS
PGCSS
M A Sanskrit Special Vedanta

Course VAKYAVRITTI & DRIGDRISYAVIVEKA Core – XI

Modules	1 Weight	2 Weights	5 Weights
Module 1	2	2	2
Module 2	2	2	1
Module 3	2	2	2
Module 4	2	2	1
Total			

1. (1-8) Paragraph questions. Answer should not exceed one page.
2. (9-16) Short essay questions. Answer should not exceed two pages.
3. (17-22) Essay questions. Answer should not exceed three pages.

Total number of questions to be given	Total number of questions to be answered	Weight	Total
8	5	1	5
8	5	2	10
6	3	5	15
22	13		30

I पञ्च समाधत्त ।

१. 'द्वैतमिथ्यात्वमेव प्रथममुपपादनीयम्' - कुतः? कथम् ?
२. असत्त्वनिर्वचनं किम्?
३. निषेधस्य निषेधे प्रतियोगिसत्त्वं कुतः न आपतति?
४. अखण्डब्रह्मसाक्षात्कारात्पूर्वं प्रपञ्चप्रतीतिः कुतोऽनुवर्तते?
५. अवस्थितेः द्वैविध्यं विशदयत ।
६. 'तद्धैक आहुरसदेवेदमग्र आसीत्' इति श्रुतेः तात्पर्यं विशदयत ।
७. मिथ्यात्वमिथ्यात्वेऽपि प्रपञ्चसत्यत्वं कुतोऽनुपपन्नम्?
८. समसत्ताकत्वे किं प्रयोजकम्?

II पुटद्वयेन पञ्चानामुत्तरं लिखत ।

९. विप्रतिपत्तेः विचाराङ्गत्वं समर्थयत ।
१०. 'सत्प्रतियोगिकासत्प्रतियोगिकभेदद्वयं वा साध्यम्' - विशदयत ।
११. प्रतिपन्नोपाधौ त्रैकालिकनिषेधप्रतियोगित्वस्य तात्त्विकत्वं व्यावहारिकत्वं वेत्ति विचारयत ।

१२. 'अतो नापसिद्धान्तो नान्यथाख्यात्यापत्तिर्न वा ग्रन्थविरोध इत्यनवद्यम्' - कुत इति विशदयत ।

१३. 'अत एव परोक्षयाधिष्ठानप्रमया न भ्रमोपादानाज्ञाननिवृत्तिः' - विशदयत ।

१४. उत्तरज्ञाननिवर्त्ये पूर्वज्ञाने मिथ्यात्वलक्षणस्य सिद्धसाधनता कथं न संभवति ? विशदयत ।

१५. प्रमाणसिद्धत्वमित्यनेन विवक्षितमर्थं पूर्वपक्षनिराकरणपूर्वकं समर्थयत ।

१६. प्रपञ्चतन्मिथ्यात्वयोः समसत्ताकत्वं कथमिति विशदयत ।

III त्रयाणामुत्तरमुपन्यासरूपेण लिखत ।

१७. विचाराङ्गभूतायाः विप्रतिपत्तेः स्वरूपं पूर्वपक्षनिरसनपूर्वकं विशदयत ।

१८. प्रथममिथ्यात्वलक्षणं पूर्वपक्षखण्डनपूर्वकं साधयत ।

१९. चतुर्थमिथ्यात्वलक्षणं विस्तरेणोपपादयत ।

२०. ज्ञाननिवर्त्यत्वं मिथ्यात्वमित्यत्र संभावितान् दोषान् परिहरत ।

२१. सद्विविक्तत्वं मिथ्यात्वमिति लक्षणं विशदयत ।

२२. मिथ्यात्वस्य मिथ्यात्वमस्ति वा न वेति विचारयत ।

M.G UNIVERSITY
SCHEME OF QUESTION PAPER
RESTRUCTURED SYLLABUS
PGCSS
M A Sanskrit Special Vedanta

Course ADVAITASIDHI

Core – XII

Modules	1 Weight	2 Weights	5 Weights
Module 1	2	2	2
Module 2	2	2	1
Module 3	2	2	2
Module 4	2	2	1
Total			

1. (1-8) Paragraph questions. Answer should not exceed one page.
2. (9-16) Short essay questions. Answer should not exceed two pages.
3. (17-22) Essay questions. Answer should not exceed three pages.

Total number of questions to be given	Total number of questions to be answered	Weight	Total
8	5	1	5
8	5	2	10
6	3	5	15
22	13		30

M A Degree (CBCSS) Examination

Third semester – Sanskrit (Special) Vedanta

Programme Core –XIII – मध्यसिद्धान्तकौमुदी (समासप्रकरणम्)

व्याकरणमहाभाष्यम् (प्रथमं पस्पशाह्निकञ्च)

Time – Three hrs.

Maximum Weight: 30

संस्कृतभाषया उत्तराणि देयानि । देवनागरी लिपिरुपयोक्तव्या -

XVIII. पञ्च समाधत्त -

1. यथार्थाः के ? सोदाहरणं विशदयत ।
2. समासविभागं लक्षणभेदोपन्यासपुरस्सरं प्रतिपादयत ।
3. उपकृष्णम् इति रूपं सप्रमाणं विशदयत ।
4. चार्थाः के ? विशदयत ।
5. व्याकरणाध्ययनस्य मुख्यप्रयोजनानि महाभाष्योक्तदिशा विशदयत ।
6. शब्दोपदेशः कथं कर्तव्यः?
7. सूत्रं व्याकरणम् इत्युक्ते को दोषः इति विचारयत ।
8. कूपखननन्यायं विवृणुत ।

(5× 1 = 5)

XIX. पञ्च अधिकृत्य लघूपन्यासमारचयत -

9. अव्ययीभावसमासान्तप्रत्यविधायकानि सूत्राणि सोदाहरणं विशदयत ।
10. द्वन्द्वसमासे एकवद्भावविधायकानि सूत्राणि सोदाहरणमुपपादयत ।
11. परवल्लिङ्गं द्वन्द्वतत्पुरुषयोः इति सूत्रं सोदाहरणमुपपादयत ।
12. बहुव्रीहिसमासे समासान्तविधायकानि सूत्राणि सोदाहरणं विशदयत ।

13. अस्त्यप्रयुक्ते इति चेन्नार्थे शब्दप्रयोगात् - विशदयत ।
14. शब्दस्वरूपमुक्त्वा गौरित्यत्र कः शब्दः इति महाभाष्यदिशा विशदयत ।
15. व्याकरणाध्ययनस्य कानिचित्पञ्च आनुषङ्गिकानि प्रयोजनानि विशदयत ।
16. तद्धितार्थोत्तरपदसमासे च इति सूत्रं व्याख्यात । (5× 2 = 10)

XX. त्रयाणामुपन्यासरूपेणोत्तरं लिखत -

17. अव्ययीभावसमासविधायकानि सूत्राणि सप्रपञ्चमुपपादयत ।
18. तत्पुरुषसमासस्य लक्षणं भेदांश्च सविस्तरमुपपादयत ।
19. व्याकरणम् इत्यत्र कः पदार्थ इति महाभाष्यदिशा विशदयत ।
20. सिद्धे शब्दार्थसंबन्धे - भाष्यदिशा विशदयत ।
21. किमर्थं वर्णानामुपदेशः ? सविस्तरमुपपादयत ।
22. शब्दस्य ज्ञाने धर्मः आहोस्वित् प्रयोगे इति महाभाष्यदिशा निरूपयत । (5× 3 = 15)

M.G UNIVERSITY
SCHEME OF QUESTION PAPER
RESTRUCTURED SYLLABUS
PGCSS
M A Sanskrit Special Vedanta

Course - Madhyasidhantakaumudi Core –XIII

Modules	1 Weight	2 Weights	5 Weights
Module 1	2	2	2
Module 2	2	2	1
Module 3	2	2	2
Module 4	2	2	1
Total			

13. (1-8) Paragraph questions. Answer should not exceed one page.
14. (9-16) Short essay questions. Answer should not exceed two pages.
15. (17-22) Essay questions. Answer should not exceed three pages.

Total number of questions to be given	Total number of questions to be answered	Weight	Total
8	5	1	5
8	5	2	10
6	3	5	15
22	13		30

I पञ्च समाधत्त ।

१. प्राभाकराभिमतप्रमाणलक्षणं विशदीकुरुत ।
२. प्रत्यभिज्ञायाः सविकल्पकप्रत्यक्षत्वं खण्डयत ।
३. व्याप्तिलक्षणं विशदयत ।
४. अनुमाननिरासकं चार्वाकमतं निराकुरुत ।
५. भाट्टाभिमतं पदार्थानुमानस्वरूपं तदवयवांश्च विवेचयत ।
६. प्रतिज्ञां लक्षयित्वा प्रतिज्ञाभासान् वर्णयत ।
७. पदार्थाः कथं वाक्यार्थं बोधयन्ति?
८. अर्थापत्तिस्वरूपं विभागं च प्रदर्शयत ।

II पुटद्वयेन पञ्चश्लोकान् व्याख्यात ।

९. तस्मादुपाधिभिच्छब्धिः पक्षभूमिवाप्नुवन् ।
सपक्षान् व्याप्नुवन् धर्मो मृग्यतामिति सङ्ग्रहः ।।
१०. भूयो दर्शनतः शक्या दृश्योपाधिनिराक्रिया ।
अदृश्योपाधिश्चा तर्करेष निरस्यते ।।

११. तं च कौमारिलाः प्रायो नेच्छन्ति व्यतिरेकिणम् ।

तत्स्थाने चाभिषिञ्चन्ति पञ्चमीं प्रमितिं पुनः ॥

१२. तस्माद्दूपादिसंदर्शनान्यथानुपपत्तितः ।

चक्षुराद्याः प्रसाध्यन्ते न तेष्वनुमितिर्मता ॥

१३. तेषामेकतमांशस्याप्यभावे स्यादसिद्धता ।

हेतोर्व्याप्तेश्च पक्षस्य संबन्धस्य ग्रहस्य च ॥

१४. शब्दसादृश्यमेवात्र विद्यतेऽर्थस्तु भिद्यते ।

तस्माद्धिरुद्धधर्माभ्यां व्याप्तिर्नैकस्य संभवेत् ॥

१५. व्यभिचारविशङ्कामप्यनाहत्येन्द्रियादिवत् ।

स्वमर्थमभिधातुं किं समर्था न पदावली ॥

१६. साधारणप्रमाणस्य त्वसाधारणमानतः ।

बाधेऽपि सावकाशत्वादप्रामाण्यं न जायते ॥

III उपन्यासरूपेण त्रयाणामुत्तरं लिखत ।

१७. ग्रन्थोक्तदिशा प्रमाणलक्षणं सदलप्रयोजनं विवृणुत ।

१८. मतभेदनिरासपूर्वकं सन्निकर्षान् विशदयत ।

१९. 'अतः सिद्धं असन्निकृष्टज्ञानस्यानुमानत्वम्' - विस्तरेण वर्णयत ।

२०. हेत्वाभासान् विवृणुत ।

२१. गुरुमतं निरस्य अभिहितान्वयवादं साधयत ।

२२. वादिविकल्पान् निरस्य अनुपलब्धिप्रमाणं साधयत ।

M.G UNIVERSITY
SCHEME OF QUESTION PAPER
RESTRUCTURED SYLLABUS
PGCSS
M A Sanskrit Special Vedanta

Course MANAMEYODAYA Core – XIV

Modules	1 Weight	2 Weights	5 Weights
Module 1	2	2	2
Module 2	2	2	1
Module 3	2	2	2
Module 4	2	2	1
Total			

1. (1-8) Paragraph questions. Answer should not exceed one page.
2. (9-16) Short essay questions. Answer should not exceed two pages.
3. (17-22) Essay questions. Answer should not exceed three pages.

Total number of questions to be given	Total number of questions to be answered	Weight	Total
8	5	1	5
8	5	2	10
6	3	5	15
22	13		30

Time: Three Hours

Maximum Weight: 30

I पञ्चानामुत्तरं लिखत ।

१. आख्यायिकारूपेणारंभः कस्मात् श्लिष्टः?
२. प्राणस्याभोक्तृत्वं कथं सिद्ध्यति?
३. प्रत्यगात्मैव वेदनीय इति पूर्वपक्षं विशदयत ।
४. 'तस्मादसदेवैतद्गीयते यत्प्रमैव नोत्पद्यते इति' - कस्मात्?
५. 'तस्माद्धीप्सार्थं नेति नेतीति नकारद्वयम्' - कस्मात्?
६. आत्मज्ञानाङ्गत्वेन सन्यासविधिः कुतः?
७. 'तस्मात्प्रज्ञानव्यतिरेकेणाभावो युक्तस्तेषाम्' विशदयत ।
८. सर्वात्मभूते ब्रह्मविदि कथं सर्वं समर्पितम्? (5x1 = 5)

II पञ्चानां पुटद्वयेन उत्तरं लिखत ।

९. गार्ग्यस्य अमुख्यब्रह्मविद्भावं उपनिषदुक्तरीत्या विशदयत ।
१०. गार्ग्याभिमतस्य ब्रह्मणः अब्रह्मत्वं कथं ज्ञापितम्?
११. 'तस्माद्युक्तमेवास्मादात्मन इति परमात्मन एव सृष्टिरिति' - आशयं विशदयत ।
१२. वेदान्ताः कथं विधिशास्त्रस्य बाधकाः न भवन्ति ?
१३. साधननिरपेक्षैव ब्रह्मविद्या पुरुषार्थसाधनमिति साधयत ।

१४. कालत्रयेऽपि ब्रह्मैवास्तीति कथमवगन्तुं शक्यते ।
१५. आत्मनः अविनाशित्वं भाष्यदिशा व्यवस्थापयत ।
१६. सर्ववेदान्तानामुपसंहृतोऽर्थः क इति विशदीकुरुत ।

(5x2=10)

III त्रयाणामुत्तरमुपन्यासरूपेण लिखत ।

१७. ' तस्मादन्योऽसौ दृश्येभ्यः द्रष्टा विज्ञानमयो विशुद्धः' - समर्थयत ।
१८. उत्पत्त्यादिश्रुतीनामात्मैकत्वप्रतिपादनपरत्वं व्यवस्थापयत ।
१९. उपनिषदां प्राधान्यं विस्तरेण समर्थयत ।
२०. ब्रह्मणः द्विरूपतां निरूपयत ।
२१. मधुब्राह्मणे प्रतिपादितमाशयं विस्तरेणोपपादयत ।
२२. ' ब्रह्मविद्यायाः परतरं पुरुषार्थसाधनं न ' - विचारयत ।

(5x3=15)

M.G UNIVERSITY
SCHEME OF QUESTION PAPER
RESTRUCTURED SYLLABUS
PGCSS
M A Sanskrit Special Vedanta

Course BRIHADARANYAKOPANISHAD Core – XV

Modules	1 Weight	2 Weights	5 Weights
Module 1	2	2	2
Module 2	2	2	1
Module 3	2	2	2
Module 4	2	2	1
Total			

1. (1-8) Paragraph questions. Answer should not exceed one page.
2. (9-16) Short essay questions. Answer should not exceed two pages.
3. (17-22) Essay questions. Answer should not exceed three pages.

Total number of questions to be given	Total number of questions to be answered	Weight	Total
8	5	1	5
8	5	2	10
6	3	5	15
22	13		30

M.A. Degree (CBCSS) Examination

Fourth Semester – Sanskrit (Special) Vedanta Core XVI

Programme : साङ्ख्यतत्त्वकौमुदी

Time: Three Hours

Maximum Weight: 30

। अधोनिर्दिष्टेषु पञ्चानामुत्तरं निखत ।

१. शास्त्रविषयकजिज्ञासायाः अपार्थकत्वं निराकुरुत ।

२. आनुश्रविकं दुःखोच्छेदोपायं विशदयत ।

३. अनुपलब्धौ हेतून् विशदयत ।

४. गुणानां स्वरूपं विशदयत ।

५. 'तस्मात् द्विविधः प्रवर्तते सर्गः' - कस्मात्? कथम्?

६. 'न केनचित्कार्यते करणम्' - कथम्?

७. 'न तिष्ठति निराश्रयं लिङ्गम्' - विशदयत ।

८. 'त्रयस्य तत्पूर्विका वृत्तिः' - विशदयत ।

॥ पञ्चकारिकाः व्याख्यात -

९. सामान्यतस्तु दृष्टादतीन्द्रियाणां प्रतीतिरनुमानात् ।

तस्मादपि चासिद्धं परोक्षमाप्तागमात् सिद्धम् ।।

१०. अविवेक्यादेः सिद्धिस्त्रैगुण्यात्तद्विपर्ययाभावात् ।

कारणगुणात्मकत्वात्कार्यस्याव्यक्तमपि सिद्धम् ।।

११. तस्मात्तत्संयोगादचेतनं चेतनावदिव लिङ्गम् ।

गुणकर्तृत्वेऽपि तथा कर्तेव भवत्युदासीनः ।।

१२. स्वालक्षण्यं वृत्तिस्त्रयस्य सैषा भवत्यसामान्या ।

सामान्यकरणवृत्तिः प्राणाद्याः वायवः पञ्च ।।

१३. सान्तःकरणा बुद्धिः सर्वं विषयमवगाहते यस्मात् ।

तस्मात् त्रिविधं करणं द्वारि द्वाराणि शेषाणि ।।

१४. सर्वं प्रत्युपभोगं यस्मात्पुरुषस्य साधयति बुद्धिः ।

सैव च विशिनष्टि पुनः प्रधानपुरुषान्तरं सूक्ष्मम् ।।

१५. सूक्ष्माः मातापितृजाः सह प्रभूतैस्त्रिधा विशेषाः स्युः ।

सूक्ष्मास्तेषां नियताः मातापितृजा निवर्तन्ते ।।

१६. सांसिद्धिकाश्च भावाः प्राकृतिकाः वैकृतिकाश्च धर्माद्याः ।

दृष्टाः करणाश्रयिणः कार्याश्रयिणश्च कललाद्याः ।।

III त्रयाणामुपन्यासरूपेणोत्तरं लिखत ।

१७. साङ्ख्यमतानुसारं सर्वेषां वादिपरिकल्पितानां प्रमाणानां प्रमाणत्रयेऽन्तर्भावं कथमिति विस्तरेण निरूपयत ।

१८. पुरुषास्तित्वं प्रसाध्य तद्बहुत्वं समर्थयत ।

१९. सत्कार्यवादं विवृणुत ।

२०. सर्गक्रमं निरूपयत ।

२१. प्रमाणविभागं तत्त्वकौमुद्यनुसारं विशदयत ।

२२. अव्यक्तप्रसाधनपूर्वं तस्य कारणत्वं समर्थयत ।

M.G UNIVERSITY
SCHEME OF QUESTION PAPER
RESTRUCTURED SYLLABUS
PGCSS
M A Sanskrit Special Vedanta

Course SANKHYATATVAKAUMUDI Core – XVI

Modules	1 Weight	2 Weights	5 Weights
Module 1	2	2	2
Module 2	2	2	1
Module 3	2	2	2
Module 4	2	2	1
Total			

1. (1-8) Paragraph questions. Answer should not exceed one page.
2. (9-16) Short essay questions. Answer should not exceed two pages.
3. (17-22) Essay questions. Answer should not exceed three pages.

Total number of questions to be given	Total number of questions to be answered	Weight	Total
8	5	1	5
8	5	2	10
6	3	5	15
22	13		30

M A Degree (CBCSS) Examination

Fourth semester – Sanskrit (Special) Vedanta

Programme Elective- I
History of Darśanas (Except Advaita Vedānta)

Answers may be written in Sanskrit or English.

Time: Three Hours

Maximum Weight: 30

I. Explain any five without omitting any part:

I	II
1. Nāgārjuna	5. Tattvacintāmaṇi
2. Praśastapāda	6. Bṛhatī
3. Vijñānabhikṣu	7. Śatadūṣaṇī.
4. Jayarāśibhatta	8. Ślokavārtika
- (5x1=5)

II. Answer any five:

9. Describe the concept of Reality according to Cārvākas.
10. Elucidate the nature of Ātman in Jainism.
11. Discuss the place of Īswara in Yoga philosophy.
12. Explain the concept of Puruṣa in Sāṃkhya.
13. Describe the Atomic theory of Kanāda and its relevance.
14. Illustrate the concept of Apūrva in Mīmāṃsā.
15. Explain the nature of Vijñāna in Yogācāra system of Buddhism.
16. Explain the concept of liberation in Nyāya.

(5x2=10)

III. Answer any five in the form of essay:

17. Compare the concept of self in Nyāya and Yoga.
18. Elaborate the theory of Syādvada.
19. Explain the means of knowledge in different systems.
20. Describe the cosmology in Sāṃkhya.
21. Elucidate the concept of Śūnyaāa in Buddhism.
22. Explain the significance of Karma in Mīmāṃsā.

(5x3=15)

M.G UNIVERSITY
SCHEME OF QUESTION PAPER
RESTRUCTURED SYLLABUS
PGCSS
M A Sanskrit Special Vedanta

Course History of Darsanas

Elective 1

Modules	1 Weight	2 Weights	5 Weights
Module 1	2	2	1
Module 2	2	2	2
Module 3	2	2	1
Module 4	2	2	2
Total			

1. (1-8) Paragraph questions. Answer should not exceed one page.
2. (9-16) Short essay questions. Answer should not exceed two pages.
3. (17-22) Essay questions. Answer should not exceed three pages.

Total number of questions to be given	Total number of questions to be answered	Weight	Total
8	5	1	5
8	5	2	10
6	3	5	15
22	13		30

MAHATMA GANDHI UNIVERSITY

M.A. PROGRAMME IN SANSKRIT VEDANTA

SEMESTER IV

PROGRAMME ELECTIVE – II- MANUSCRIPTOLOGY

I. Write notes on any five:

1. Palm leaf manuscripts	2. Descriptive Catalogue
3. Form and Size of Manuscripts	4. Punctuation
5. Colophon	6. Decoration
7. Recension	8. Higher Criticism

(5×1= 5)

II. Answer five questions from the following:

9. Describe the theories about the origin of Brahmi..
10. Illustrate the literary evidence of script in ancient India.
11. Elucidate the nature and antiquity of paper manuscripts.
12. Explain the nature and types of ink prevailed in ancient India.
13. Explain the environmental factors that affect the manuscripts.
14. Discuss the various kinds of texts.
15. Describe emendation and the two schools related to it.
16. What are the facts to be kept in mind while editing a manuscript?

(5 × 2=10)

III. Answer three questions in the form of essay:

17. Describe the scripts in manuscripts available now.
18. Elaborate the metals used for manuscripts with specifications on their preparation.
19. Describe the writing instruments for manuscripts in ancient India.
20. Discuss the remedies to prevent the destruction of manuscripts.
21. Describe the techniques formulated for writing a manuscript.
22. Elucidate the canons of critical editing.

(5 × 3=15)

M.G UNIVERSITY
SCHEME OF QUESTION PAPER
RESTRUCTURED SYLLABUS
PGCSS

M A Sanskrit Special Vedanta

Course Manuscriptology

Elective 2

Modules	1 Weight	2 Weights	5 Weights
Module 1	2	2	1
Module 2	2	2	2
Module 3	2	2	1
Module 4	2	2	2
Total			

16. (1-8) Paragraph questions. Answer should not exceed one page.
17. (9-16) Short essay questions. Answer should not exceed two pages.
18. (17-22) Essay questions. Answer should not exceed three pages.

Total number of questions to be given	Total number of questions to be answered	Weight	Total
8	5	1	5
8	5	2	10
6	3	5	15
22	13		30

MAHATMA GANDHI UNIVERSITY

M.A. PROGRAMME IN SANSKRIT VEDANTA

SEMESTER IV

PROGRAMME ELECTIVE – III - LINGUISTICS

I. Write notes on any five:

1. Bound and free morphemes	2. Transfer of Declension
3. Vedic infinitive	4. Paniniyan classification of parts of speech
5. Etymological meaning	6. Polysemy
7. Pejoration	8. Euphemism

(5 × 1=5)

II. Answer five questions from the following:

9. Define morphemes and illustrate their divisions.
10. Illustrate the theories on the origin of language.
11. Elucidate the Paniniyan classification of compounds.
12. Describe the obscurity of compounds in Sanskrit by citing examples.
13. Explain declension and its categories.
14. Explicate numerals and their divisions.
15. Elucidate the classification of semantic change.
16. Enunciate syntactic contamination.

(5 × 2=10)

III. Answer three questions in the form of essay:

17. Elaborate the various forms of suffixes.
18. Illustrate the nature of the compound.
19. Describe the origin of compounds.
20. Evaluate the role of context in deciding meaning.
21. Explicate the causes of semantic change.
22. Elucidate the beginnings of comparative linguistics and the influence of Sanskrit on it.

(5 × 3=15)

M.G UNIVERSITY
SCHEME OF QUESTION PAPER
RESTRUCTURED SYLLABUS
PGCSS

M A Sanskrit Special Vedanta

Course Linguistics

Elective 3

Modules	1 Weight	2 Weights	5 Weights
Module 1	2	2	1
Module 2	2	2	2
Module 3	2	2	1
Module 4	2	2	2
Total			

1. (1-8) Paragraph questions. Answer should not exceed one page.
2. (9-16) Short essay questions. Answer should not exceed two pages.
3. (17-22) Essay questions. Answer should not exceed three pages.

Total number of questions to be given	Total number of questions to be answered	Weight	Total
8	5	1	5
8	5	2	10
6	3	5	15
22	13		30

Time: Three Hours

Maximum Weight: 30

I पुटेनैकेन पञ्चानां उत्तरं लिखत ।

१. मम्मटमते काव्यप्रयोजनं किं?

२. 'कवेर्भारती जयति' । भारती कीदृशी?

३. उपादानलक्षणं सोदाहरणं लक्षयत ।

४. मम्मटमते शब्दचित्रकाव्यं किं?

५. 'सः वाचकः' विशदयत ।

६. काकोः अर्थव्यञ्जकत्वं कथमिति विवृणुत ।

७. शब्दस्य त्रैविध्यं विशदयत ।

८. वाक्यव्यञ्जकत्वे कालवैशिष्ट्यस्य स्थानं किं? (5x1=5)

II पुटत्रयेण पञ्चानां उत्तरं लिखत ।

९. उत्तमकाव्यम् ।

१०. 'जात्यादिर्जातिरेव वा' - विशदयत ।

११. 'तात्पर्यार्थोऽपि केषुचित्' - विवृणुत ।

१२. अनेकार्थस्य शब्दस्य वाचकत्वे नियन्तृते ।

संयोगाद्यैरनेकार्थधीकृद्व्यापृतिरञ्जनम् ।। - व्याख्यात ।

१३. 'तच्च गूढमगूढं वा' - विशदयत ।

१४. लक्षणलक्षणां विवृणुत ।

१५. गुणीभूतव्यङ्ग्यकाव्यं काव्यप्रकाशोक्तदिशा विशदयत ।

१६. अर्थचित्रं विवृणुत । (5x2=10)

III उपन्यासरूपेण त्रयाणां उत्तरं लिखत ।

१७. मम्मटोक्तं काव्यलक्षणम् विशदयत ।

१८. काव्यभेदान् सोदाहरणं लक्षयत ।

१९. लक्षणा तेन षड्विधा - उपन्यस्यत ।

२०. काव्यप्रकाशोक्तरीत्या अर्थव्यञ्जकतां लिखत ।

२१. 'सर्वेषां प्रायशोऽर्थानां व्यञ्जकत्वमपीष्यते' - उपन्यस्यत ।

२२. 'इति हेतुस्तदुद्भवे' - उपन्यस्यत । (3x5=15)

M.G UNIVERSITY
SCHEME OF QUESTION PAPER
RESTRUCTURED SYLLABUS
PGCSS
M A Sanskrit Special Vedanta

Course KAVYAPRAKASA

Elective 4

Modules	1 Weight	2 Weights	5 Weights
Module 1	2	2	2
Module 2	2	2	1
Module 3	2	2	2
Module 4	2	2	1
Total			

1. (1-8) Paragraph questions. Answer should not exceed one page.
2. (9-16) Short essay questions. Answer should not exceed two pages.
3. (17-22) Essay questions. Answer should not exceed three pages.

Total number of questions to be given	Total number of questions to be answered	Weight	Total
8	5	1	5
8	5	2	10
6	3	5	15
22	13		30